

Brněnská sídlisťe

Výtvarná kultura Brna I.

Cihlová sídliště

- První: ul. Tábor, pás 12 šestipodlažních domů, arch. Vilém Kuba, Jiří Kroha, Josef Polášek, 1946-48, vystavěno v rámci Dvouletého hospodářského plánu vyhlášeného v říjnu 1946
- Sorela: např. obytný soubor s mateřskou školou a kulturním zařízením, Tučkova, Hrnčířská, Botanická a Zahradníková ul., 1954-56, arch. Norbert Horáček, František Koplík

---

Předchozí snímek: Josef Tichý, Juliánov, Hybešova čtvrť, (po) 1965

Další cihlová sídliště

- Rennenská – ul. Vsetínská, od 1947, arch. František Zounek a Miroslav Dufek
  - Žabovřesky I – ul. Zborovská, Jindřichova, Korejská aj., 1950-56, arch. Vítězslav Unzeitig (*horní foto*)
  - Leninova – ul. Kounicova, Šumavská a Pod Kaštany, 1954-58, arch. Vilém Kuba a Vítězslav Unzeitig
  - Úvoz – ul. Úvoz a Jana Uhra, 1959-61, arch. Miloslav Kramoliš, Zdeňka Kopecká, Jaroslav Ledvina a další (*dolní foto*)
-

Experimentální dům, Vinařská 24-42, arch. Fr. Zounek, Viktor Rudiš, 1958-60

- Čtyřpodlažní dům komorního měřítka situovaný ve vzrostlých zahradách v atraktivním prostředí tehdejší Jiráskovy (dnes Masarykovy) čtvrti s meziválečnou a historizující vilovou zástavbou z 19. století měl ověřit možnosti použití technologie litého betonu. Prováděcí dokumentace byla zpracována v projektové správě Pozemních staveb ve spolupráci s vývojovým oddělením podniku s uplatněním zkušeností s realizací obdobného domu v Bratislavě.
- Dům o dvou sekcích s třinácti byty byl řešen jako krabicová konstrukce s nosnými příčnými stěnami z litého betonu a monolitickými deskovými stropy z železobetonu s využitím krátkého rozponu. Hlavním záměrem projektu bylo dosáhnout univerzality v orientaci domu, výškové variability zástavby při použité technologii (do osmi podlaží), zkvalitnění obyvatelnosti bytu prostřednictvím zvýšení počtu obytných místností, ale i zlepšení předpokladů estetického působení obytného prostředí s dodržением předepsaných nákladů na bytovou jednotku.

Zdroj: bam.brno.cz

Experimentální domy na Křídlovické ul., 1958-61, arch. Fr. Zounek, Mir. Dufek, M. Sláma

- Experimentální výstavba měla otestovat možnosti stavebnictví v Československu.
- V pětipodlažním objektu, tzv. experimentu A, měla být ověřena efektivita tradiční zděné konstrukce, v experimentu B, jedenáctipodlažním bodovém domě, pak metoda odlévání betonu na místě stavby, kterou arch. Zounek uplatnil už na Vinařské. Vedle technologických otázek měly být opět zkoumány prostorové dispozice bytů reagující na reálnou i ideologicky konstruovanou změnu životního stylu obyvatel, které se výrazně lišily od běžně uplatňovaných řešení. Kompozici a funkci celku doplňuje občanská vybavenost – dvoupodlažních jeslí.
- Pětipodlažní obytný dům o čtyřech sekcích s byty pro dvě až čtyři osoby využíval konstrukční systém příčných nosných zdí z tenkostěnných keramických tvárnic a stropních panelů s keramickými vložkami, čímž mělo být dosaženo výraznější variability dispozic a narušení čisté konstrukční zásady příčných nosných zdí. Ruční zdění tvárnic zvyšující realizační náročnost i náklady však rozhodlo o tom, že prototyp nenašel dalšího uplatnění. Jedenáctipodlažní dům sestávající ze dvou sekcí s obvodovými stěnami ze zavěšených panelů z monolitického betonu měl pokusně ověřit uplatnění točitého schodiště umístěného spolu s jádrem a kuchyní uvnitř dispozice, podobně jako u prototypu ve Vinařské ul.

První panelová sídliště

- Na nábřeží – Bakalovo nábřeží, 1956-61, arch. Zdeněk Chlup a Miroslav Dufek (*foto*)
  - Staré Brno-sever – ul. Veletržní, Výstavní, Křížkovského, 1961–65, arch. František Kočí, M. Dufek
  - Sídlíště Staré Brno-jih – ul. Vídeňská, Jílová, Horní, 1960– 68, arch. Milan Steinhauser, M. Dufek aj.
  - Černá Pole – ul. Bieblova, nám. SNP, Janouškova, 1960–67, arch. Zdeněk Kříž
  - Juliánov, 1960–67, arch. Pavel Krchňák a M. Dufek (*další snímek*)
-

Sídlíště Na Nábřeží s jeslemi, Křídlovická 371/68, Miroslav Dufek, 1960

Juliánovské náměstí, Pavel Krchňák, 1960–1967

Lesná, 1962–1970, arch. Viktor Rudiš, František Zounek, Miroslav Dufek aj.

- Architektonicky nejzdařilejší brněnské sídliště, nejvíce integrující přírodní prostředí podle vzoru finské Tapioly.
  - Původně mělo čtyři místní centra se školami a atriiovými budovami občanské vybavenosti, centrální část už nebyla dokončena. Kostel plánovaný už koncem 60. let, byl vystavěn 2017-20.
  - Velké plochy jsou vyhrazeny zeleni, uprostřed je přírodní rokle. Bylo třeba čelit snahám o „zahuštění“ zástavby po r. 1989 (hnutí SOL).
-

Další snímek: letecký pohled z 90. let

BRNO - LESNÁ

Základní škola na Lesné, Nejedlého 375/3, Miloslav Dušek, Viktor Rudiš a František Zounek, 1965–1966

Plastika Srdce, Ivan Blažek a Zdeněk Makovský
Poliklinika Lesná, Libuše Kopřivíková, Halasovo náměstí 597/1, 1968–1974

Hlavní etapa budování sídlišť

- Žabovřesky II, 1966–80, arch. Milan Steinhauser, František Durďa aj. (*dolní foto*)
- Jundrov, 1968–72, arch. Zdeněk Michal
- Královo Pole, 1968–76, arch. Ladislav Volák a Fr. Zounek
- Medlánky – ul. Jabloňová, Kamanova, Podpěrova aj., 1969-80, arch. Bohuslav Fuchs aj. (*horní foto*)
- Řečkovice, 1969–80, arch. Vilém Kuba, Pavel Krchňák aj.
- Soběšická, 1970–74, arch. Mojmír Kyselka ml.
- Bystrc, 1971–88, arch. Zdeněk Michal
- Komín, 1973–80, arch. František Kočí a Jiří Zaplatil
- Kohoutovice, 1972–87, arch. F. Kočí a Jaroslav Černý
- Bohunice, 1973–83, arch. Jaroslav Ryška a P. Krchňák (*další 4 snímky, Univerzitní kampus z let 2004-10*)

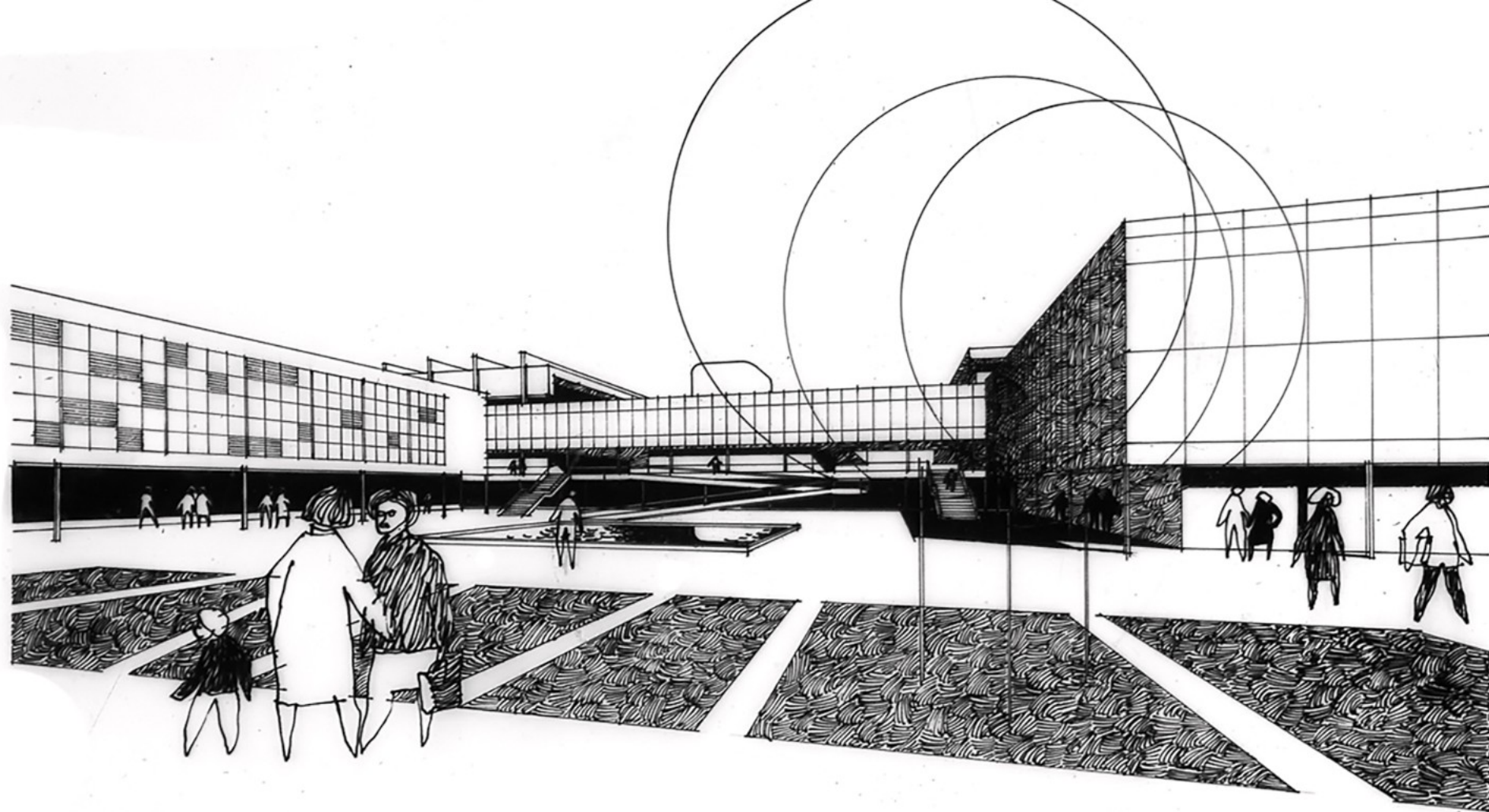

VEDOUCÍ PROJEKTANT SÍDLIŠTĚ : ING. ARCH. J. RYŠKA
 HLAVNÍ INŽENÝR PROJEKTU : ING. MIKULEC - VED. PROJ. INŽ. SÍTÍ : ING. VANĚK

VED. PROJEKT.	ZDOP. PROJEKT.	VYPRACOVAL	KRESLIL	KONTROLOVAL	STAVOPROJEKT - KP10
ING. ARCH. J. RYŠKA	ING. RADKOVIČ	ARCH. K. ŽUK			BRNO - GAGARINOVA 19.
<i>Lani</i>	<i>Radko</i>	<i>Žuk</i>			ATEL. V. K. Č. TEL.: 27711-19
INVESTOR:	INVESTPROJEKT	BRNO			FORMÁT
					A4
					DATA
					ČERVEN 74
					STŘEŠNÍ
					SSS
					ZAKAZ. ČÍSLO
					81-4129

SÍDLIŠTĚ ČSP
 BRNO-BOHUNICE STŘED III.-STAVBA 2.

Poslední sídliště

- Líšeň, 1977–85, arch. Viktor Rudiš, Vladimír Palla, František Zounek, Aleš Jenček (*horní foto*)
  - Vinohrady, 1981–89, arch. Miroslav Dufek, A. Jenček, Jan Doležal aj. (*dolní foto*)
  - Kamenný vrch, od 1985 – po 1989
  - Kamechy, mezi Bystrcí a Žebětínem, od 2006
-

Sídliště Líšeň v 80. letech
foto František Kressa

Sídliště Vinohrady v 80. letech
foto František Kressa

Předchozí snímek:
sídliště Vinohrady, foto
Michaela Dvořáková

Ze sídliště Kamechy,
foto z r. 2020: současný
koncept znamená
návrat k polouzavřené
blokové zástavbě

